

Nieuwsbrief - OR Updates

Nummer 24, 2025

Redactie: prof. mr. E.C.H.J. Lokin, mr. drs. K.H. Boonzaaijer en mr. E.H. Leemreis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1564](#) 17-10-2025

Kort geding. Gesanctioneerde certificaathouder vordert het tegenhouden van een herstructurering en de uitoefening van informatie-, vergader- en stemrechten

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:1128](#) 11-07-2025

Herdijk - Arrest na prejudiciële beslissing HvJ EU: meldplicht artikel 36 IW 1990 niet strijdig met evenredigheidsbeginsel

Hof

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2025:2091](#) 14-10-2025

Aanbod verkoop aandelen tijdig ingetrokken

[Ondernemingskamer Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2025:2697](#) 09-10-2025

Wanbeleid door 'kostenvennootschap'-constructie en tegenstrijdige belangen

[Ondernemingskamer Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2025:2678](#) 07-10-2025

Niet-ontvankelijkheid van een middellijk aandeelhouder bij enquêteverzoek

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2025:5708](#) 17-09-2025

Schorsing intrekking proflicentie Vitesse

Rechtbank

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2025:7638](#) 19-11-2025

Filemon q.q./Bestuurders aannemingsbedrijf

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2025:13220](#) 03-10-2025

Kort geding: beslag op woning na vernietiging verkoop aan zoon blijft in stand (art. 2:248 lid 9 BW)

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2025:8302](#) 24-09-2025

Toetsing nietigheid/vernietigbaarheid diverse bestuurs- en aandeelhoudersbesluiten

RECHTSPRAAK

Kort geding: beslag op woning na vernietiging verkoop aan zoon blijft in stand (art. 2:248 lid 9 BW)

Een curator vernietigt op grond van artikel 2:248 lid 9 BW de verkoop van een woning door de bestuurder van de failliet aan diens zoon, omdat de verkoop kort voor faillissement onder de getaxeerde waarde plaatsvond met het oogmerk de verhaalsmogelijkheden van de curator te beperken. De voorzieningenrechter acht aannemelijk dat aan alle vereisten van artikel 2:248 lid 9 BW is voldaan en wijst de vordering van de zoon tot opheffing van het conservatoir beslag op de woning af.

Feiten

De zaak speelt zich af in de context van het faillissement van een vennootschap waarvan de vader van eiser (de zoon) indirect bestuurder is. Vlak voor het faillissement verkoopt en levert de vader de ouderlijke woning aan zijn zoon voor een koopprijs van € 380.000, terwijl een taxatierapport de marktwaarde van de woning stelt op € 549.000.

De vennootschap wordt een maand na de levering van de woning op eigen verzoek failliet verklaard. De curator van de failliete vennootschap constateert dat in de jaren voor het faillissement in totaal meer dan € 1 miljoen van de vennootschap naar de vader is overgeboekt zonder duidelijke grondslag en dat niet is voldaan aan de deponerings- en administratieplicht. Uit de administratie blijkt dat de vader voor het faillissement is geadviseerd de woning voor de taxatiewaarde aan zijn zoon te verkopen en de overwaarde aan te wenden voor een deal met de curator.

Drie maanden na het faillissement verkoopt de zoon de woning aan een derde voor € 635.000. De curator van de failliete vennootschap vernietigt de koopovereenkomst tussen vader en zoon op grond van artikel 2:248 lid 9 BW en laat conservatoir beslag leggen op de woning. De zoon heeft inmiddels een andere woning gekocht en moet de 'oude' woning leveren om de nieuwe woning te kunnen afnemen. De zoon vordert in kort geding opheffing van het door de curator gelegde conservatoire beslag op de woning, zodat hij aan zijn leveringsverplichtingen

richting de kopers kan voldoen.

Beoordeling

Bij een vordering tot opheffing van conservatoir beslag (art. 705 lid 2 Rv) moet de voorzieningenrechter beoordelen of summierlijk blijkt van de ondeugdelijkheid van het door de beslaglegger ingeroepen recht, en daarnaast een belangenafweging maken tussen beslaglegger en beslagene.

De voorzieningenrechter acht het voldoende aannemelijk dat de vader als bestuurder aansprakelijk is voor het boedeltekort. De curator heeft namelijk concreet toegelicht dat de bestuurder zowel de deponeringsplicht als de administratieplicht heeft geschonden, waardoor onbehoorlijke taakvervulling vaststaat en wordt vermoed een belangrijke oorzaak van het faillissement te zijn. Tegenover de door de curator gegeven weerlegging van de door de vader aangevoerde oorzaken (vertrek belangrijke partner, nasleep coronacrisis) ziet de rechter geen reden om aan dat vermoeden te twifelen.

De verkoop van het ouderlijk huis door de vader aan zijn zoon wordt aangemerkt als een onverplichte rechtshandeling. Door de verkoop is de verhaalspositie van de curator wezenlijk verslechterd. Andere substantiële verhaalsobjecten zijn niet of nauwelijks traceerbaar. Cruciaal voor de toepassing van artikel 2:248 lid 9 BW is het oogmerk van de bestuurder op de vermindering van dat verhaal. De rechter ziet dat oogmerk bevestigd in het advies van de financieel adviseur van de vader kort voor de verkoop. Dat de zoon volgens eigen zeggen niet op de hoogte was van de financiële situatie van de vennootschap of van de bedoeling achter de verkoop, staat toepassing van artikel 2:248 lid 9 BW niet in de weg. Het gaat om het oogmerk van de bestuurder, niet om de wetenschap van de wederpartij.

De voorzieningenrechter oordeelt dat het summierlijk aannemelijk is dat de buitengerechtelijke vernietiging van de koopovereenkomst door de curator op grond van artikel 2:248 lid 9 BW rechtsgeldig is. In de belangenafweging erkent de voorzieningenrechter dat de zoon zwaarwegende persoonlijke en financiële belangen heeft. Daar tegenover staat dat de woning het enige substantiële verhaalsobject is voor de aanzienlijke vordering van de curator. De belangen van de gezamenlijke schuldeisers wegen in deze context zwaarder dan die van de individuele zoon. De voorzieningenrechter wijst de vordering tot opheffing van het conservatoir beslag af. Het beslag op de woning blijft in stand.

R.T.C.A. van Zutphen, december 2025

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 03-10-2025

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2025:13220

Zaaknummer: C/10/707576 / KG ZA 25-980

Rechters: Th. Veling

Advocaten: W. Boeters en S. Soyçiçek

Wetsartikelen: 248 lid 9 Fw

RECHTSPRAAK

Filemon q.q./Bestuurders aannemingsbedrijf

De curator van een failliete vennootschap stelt de directe bestuurder en de twee indirecte bestuurders aansprakelijk. Omdat niet alle vorderingen en schulden van de vennootschappen zijn geadministreerd, terwijl zakelijke vorderingen in privé zijn ontvangen door een bestuurder, is de rechtbank van oordeel van de administratieplicht is geschonden. Ook aan de publicatieplicht is niet voldaan. Toch zijn de bestuurders niet aansprakelijk op grond van artikel 2:248 BW, omdat zij andere belangrijke oorzaken van het faillissement aannemelijk hebben gemaakt. De bestuurders zijn wel aansprakelijk op grond van artikel 2:9 BW, vanwege het doorleiden van omzet van de vennootschap naar de privérekening van een van de bestuurders. De bestuurders stellen dat zij een verrekenbare tegenvordering hebben, omdat vanaf de privérekening ook kosten van de vennootschap zijn voldaan. De bestuurders worden in de gelegenheid gesteld bewijs te leveren voor deze tegenvordering.

Feiten en vordering

Deze uitspraak is een tussenvonnis van de rechtbank Oost-Brabant in een zaak betreffende aansprakelijkheid van drie (indirect) bestuurders.

A was een aannemingsbedrijf dat zich bezighield met aannemingsprojecten in de burgerlijke utiliteitsbouw. Gedaagde 3 was bestuurder van A, gedaagde 1 en gedaagde 2 zijn gezamenlijk bestuurders van gedaagde 3 en dus indirect bestuurder van A. Op 14 september 2021 is A in staat van faillissement verklaard en is een curator aangesteld. De curator heeft vervolgens bij de gefailleerde onderzoek verricht naar mogelijke oorzaken van het faillissement.

Naar aanleiding van dit onderzoek heeft de curator gedaagden in juni 2024 gedagvaard. De

curator vordert primair dat de rechtbank voor recht verklaart dat gedaagden hun taak als bestuurder van A onbehoorlijk hebben vervuld als bedoeld in artikel 2:248 BW. Subsidiair vordert de curator dat de rechtbank voor recht verklaart dat gedaagden hun taak als bestuurder van A onbehoorlijk hebben vervuld als bedoeld in artikel 2:9 BW. Daarnaast vordert de curator dat gedaagden hoofdelijk aansprakelijk worden gesteld voor de daardoor ontstane schade.

De curator onderbouwt de primaire vordering door te stellen dat gedaagde 3 haar taak onbehoorlijk heeft vervuld doordat niet is voldaan aan de administratieplicht (art. 2:10 BW) en de publicatieplicht (art. 2:394 BW). Volgens de curator bestaat de schending van de administratieplicht uit drie onregelmatigheden: (i) op diverse facturen op naam van A is het privébankrekeningnummer van gedaagde 1 vermeld, (ii) contante betalingen zijn niet verwerkt in een kasboek, en (iii) de administratie van A was niet bijgewerkt. Gedaagde 3 betwist deze onregelmatigheden en stelt dat de administratieplicht niet is geschonden.

Artikel 2:248 BW

De rechtbank komt tot het oordeel dat niet is voldaan aan zowel de administratieplicht als de publicatieplicht. De rechtbank acht de schending van de administratieplicht bewezen, omdat niet alle vorderingen en schulden van de vennootschap zijn geadministreerd in de boeken, terwijl zakelijke vorderingen op privérekeningen werden ontvangen. Dit levert al een schending van de administratieplicht op. Daarnaast is niet gemotiveerd betwist dat de jaarrekeningen over enkele jaren niet zijn gedeponeerd. De rechtbank houdt het er daarom voor dat ook de publicatieplicht is geschonden.

Het niet voldoen aan de administratieplicht en/of de publicatieplicht heeft tot gevolg dat (weerlegbaar) wordt vermoed dat deze onbehoorlijke taakvervulling een belangrijke oorzaak van het faillissement is. Gedaagden betwisten echter dat deze schendingen een belangrijke oorzaak van het faillissement vormden en stellen dat het faillissement met name is veroorzaakt door kwestie B.

Als gevolg van een miscommunicatie met de advocaat van A is verstek verleend, waarna A bij verstekvonnis werd veroordeeld tot betaling van ruim € 255.000 aan B. A is tegen dit vonnis in verzet gekomen, maar is in de tussentijd failliet verklaard. De curator heeft de procedure in reconventie niet overgenomen. B heeft op basis van het verstekvonnis herhaaldelijk beslag gelegd op bankrekeningen van A. Met de aankondiging van de openbare verkoop van essentiële bedrijfsmiddelen heeft B de doodsteek toegebracht aan A. Uiteindelijk heeft B een faillissementsverzoek ingediend dat is toegewezen.

De rechtbank oordeelt dat gedaagden aannemelijk hebben gemaakt dat andere feiten of

omstandigheden een belangrijke oorzaak van het faillissement zijn geweest. De rechtbank acht andere kwesties, zoals kwestie B, de miscommunicatie met de advocaat en de oplopende fiscale schulden van A belangrijke oorzaken van het faillissement. Hoewel wel sprake is van onbehoorlijk bestuur, is dit geen belangrijke oorzaak van het faillissement. Daarmee is niet voldaan aan de eisen van artikel 2:248 BW en wijst de rechtbank de primaire vordering af.

Artikel 2:9 BW

Vervolgens gaat de rechtbank in op de subsidiaire vordering. De curator stelt dat de bestuurders intern aansprakelijk zijn jegens de vennootschap op voet van artikel 2:9 BW en dat hun een ernstig verwijt kan worden gemaakt. Hij voert hiervoor geen andere feiten en omstandigheden aan dan hiervoor besproken. Het totaal van de schade begroot de curator op het totaal van de omgeleide omzet, nu volgens hem een bedrag van € 124.681,24 aan zakelijke gelden op een privérekening is ontvangen. Gedaagden stellen daartegenover dat het bedrag aan omzet dat in privé is ontvangen maximaal € 16.000 bedraagt. De rechtbank is van oordeel dat de vordering van € 124.681,24 onvoldoende is weersproken en derhalve vaststaat.

Wel stellen gedaagden dat zij tegenvorderingen hebben ter hoogte van € 152.468,87, omdat zakelijke kosten zijn betaald vanaf de privérekening en deze steeds zijn verrekend. Gedaagden werken naar eigen zeggen alsof het geen vennootschap was, maar een eenmanszaak waar alles op één hoop gaat en door elkaar loopt. De rechtbank is van oordeel dat gedaagden deze tegenvorderingen voldoende hebben onderbouwd. De curator heeft de tegenvorderingen echter gemotiveerd betwist en erop gewezen dat onderliggende informatie en documentatie ontbreken. Omdat de bewijslast voor deze tegenvorderingen op gedaagden rust, draagt de rechtbank hun op bewijs te leveren.

De rechtbank oordeelt dat de vordering tot betaling van het gehele boedeltekort moet worden afgewezen en draagt gedaagden op te bewijzen dat de beweerde tegenvorderingen gegrond zijn. De rechtbank houdt iedere verdere beslissing aan.

D.R.C. Smit, december 2025

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 19-11-2025

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2025:7638

Zaaknummer: C/01/407317 / HA ZA 24-514

Rechters: L.S. Frakes

Advocaten: C.W.H.M. Uitdehaag en R.C.M. Michielsen

Wetsartikelen: 2:248 BW en 2:9 BW

RECHTSPRAAK

Niet-ontvankelijkheid van een middellijk aandeelhouder bij enquêteverzoek

De OK verklaart een indirect aandeelhouder niet-ontvankelijk in haar enquêteverzoek tegen Archirodon. Artikel 2:346 BW is limitatief, maar gelijkstelling van een verschaffer van risicodragend kapitaal met een aandeelhouder blijft mogelijk. Het middellijke belang van de indirect aandeelhouder van 14,4% voldoet hier niet aan, omdat de directe aandeelhouder een reële zelfstandige functie vervult binnen de concernstructuur (substance, eigen governance en separate SHA's).

Partijen

De volgende partijen zijn betrokken bij de procedure: International Felman Finance Ltd. ('Felman'), gevestigd te Cyprus zijnde verzoekster tegen Archirodon Group N.V. ('Archirodon') als verweerster. Er zijn vijf belanghebbenden betrokken: ANI International Development B.V. ('ANI BV'), International Construction Investments (Holding) N.V. ('ICI NV'), International Construction Investment Ltd. ('ICI Ltd.'), Libracon Ltd. ('Libracon') en SCGC Investments Ltd. ('SCGC').

Feiten

Op 11 juli 2013 sluiten Archirodon en haar twee aandeelhouders ANI BV en ICI N.V. een aandeelhoudersovereenkomst ('SHA I'). Boskalis had daarvoor haar aandelen in Archirodon verkocht aan ANI BV en ICI NV. De structuur zag er vervolgens als volgt uit: Archirodon had twee aandeelhouders, namelijk ANI BV en ICI NV. ICI NV hield 72% van de aandelen in Archirodon en ANI BV 28%. ICI Ltd. hield 100% van de aandelen in ICI NV. Felman hield op haar beurt 20% van de aandelen in ICI Ltd., SCGC hield 18% en Libracon hield 56,118%. Felman houdt dus een indirect belang in Archirodon van 14,4%.

Voorafgaand aan de periode medio 2024 bevond zich tussen de aandeelhouders van ICI Ltd. en Archidoron nog een vennootschap, ICI Panama. ICI Panama is medio 2024 verwijderd uit

de structuur zodat deze kon worden vereenvoudigd. Deze concernstructuur stelt Archirodon in staat om via ICI NV dividend uit te keren aan ICI Ltd. waarover geen bron- of vennootschapsbelasting wordt betaald. Hiervoor dient ICI Ltd. aan een aantal substance-vereisten te voldoen. Zij moeten een eigen beleid voeren, een eigen boekhouding hebben en haar bestuur moet voldoende kennis van zaken hebben. Ten slotte moet de bedrijfsvoering in Cyprus gevestigd zijn. Zij laat jaarlijks deze substance-vereisten controleren door Deloitte.

Op 18 juni 2024 hebben ICI Ltd. en haar aandeelhouders een nieuwe aandeelhoudersovereenkomst ('SHA II') gesloten. SHA II bevat een bepaling die uiteenzet dat het beleid van ICI Ltd. erop gericht is dat binnen zes maanden, ofwel voor 18 december 2024, ook vennootschappen ICI NV en ICI Ltd. uit de concernstructuur verwijderd worden. In juli 2024 keert Archirodon een bedrag aan dividend uit aan ICI NV van 10,8 miljoen euro. ICI NV keert daar vervolgens weer 10,75 miljoen euro van uit aan ICI Ltd. en zij houdt € 50.000 zelf voor verwachte toekomstige uitgaven of om kosten te dekken. Op 19 juni laat ANI BV aan Felman weten niet in te stemmen met de beoogde herstructurering, zoals omschreven in SHA II. ANI BV wenst haar belastingstructuur te handhaven en wil niet betrokken worden in geschillen op het niveau van ICI Ltd.

Op 5 augustus verzoekt Felman de OK een onderzoek te gelasten naar het beleid en de gang van zaken van Archirodon. Zij verzoekt de OK tevens een aantal voorlopige voorzieningen te treffen en Archirodon te veroordelen in de kosten van de procedure. Archirodon verweert zich met een beroep op de niet-ontvankelijkheid van Felman. De mondelinge behandeling beperkt zich tot het ontvankelijkheidsvraagstuk.

Stelling partijen

Felman betoogt dat zij middellijk aandeelhouder is van 14,4% van de aandelen in Archirodon. Dit maakt haar ingevolge artikel 2:346 BW bevoegd een verzoek te doen bij de OK. Zij stelt dat ICI Ltd. en ICI NV geen reële functie in het concern vervullen, zoals het ontplooiën van eigen bedrijfsactiviteiten of bezitten van activa. De bestuurders van ICI Ltd. en ICI NV bestaan vrijwel geheel uit personen met een functie elders in het Archirodon concern. Besluiten worden top down door de aandeelhouders van ICI Ltd. opgelegd en doorgevoerd. Ook oefent Felman aandeelhoudersrechten uit op een wijze die normaal gesproken is voorbehouden aan een directe aandeelhouder. Ook zijn dividenden in het verleden één op één doorgeleid naar ICI Ltd.

Archirodon, ICI NV en ANI BV ('Archirodon c.s.') bestrijden de ontvankelijkheid van Felman in de procedure. Felman is indirect aandeelhouder en voor de toepassing van artikel 2:346 BW kan het economisch belang van Felman als indirect aandeelhouder niet op een lijn worden

gesteld met het belang van een direct aandeelhouder of certificaathouder van Archirodon. Het gaat hier dus om een belangenanalyse. Archirodon c.s. stellen mede dat SHA I de onderlinge verhoudingen regelt met ICI Ltd. en haar aandeelhouders, zoals Felman, en niet de verhouding met Archirodon. SHA I dient te worden onderscheiden van SHA II. Ook oefent Felman geen aandeelhoudersrechten uit en heeft zij niet rechtstreeks recht op dividend. Ten slotte vindt de herstructurering niet meer plaats omdat ANI BV daar niet mee instemt. Het belang van Felman, als middellijk aandeelhouder in Archirodon, staat niet op één lijn met het belang van ANI BV als direct aandeelhouder van Archirodon.

Oordeel OK

De OK oordeelt dat Felman niet ontvankelijk is in haar verzoek. De OK stelt voorop dat de opsomming in artikel 2:346 BW limitatief is. Desondanks bestaat de uitzondering dat het belang van een verschaffer van risicodragend kapitaal met een eigen economisch belang gelijk kan worden gesteld aan een aandeel- of certificaathouder. Dat is hier echter niet van toepassing omdat de functie van de tussenliggende vennootschappen van reële betekenis is. De tussenschakels vervullen een reële functie binnen een fiscaal gedreven structuur. Door deze constructie kan Archirodon een dividenduitkering doen zonder bron- of vennootschapsbelasting te betalen.

De positie van ICI Ltd. is daarnaast, wat betreft haar activa en werknemers, separaat van de rest van het concern. ICI Ltd. verricht haar eigen werkzaamheden voor andere vennootschappen in het concern (waaronder Archirodon overseas). Zij laat jaarlijks door Deloitte controleren of zij nog aan de substance-eisen voldoet. Tevens heeft ICI NV SHA I gesloten met ANI BV en Archirodon. Hier zijn ICI Ltd. en haar aandeelhouders (waaronder Felman) geen partij bij. Er staan in ieder geval geen bepalingen in waaraan Felman tegenover de betrokken partijen van SHA I rechten kan ontlenen. SHA I en SHA II staan dus los van elkaar. Daarnaast volgt tevens uit de weigering van ANI BV om als aandeelhouder van Archirodon in te stemmen met herstructurering, dat het belang van Felman niet kan worden gelijkgesteld aan dat van een aandeelhouder van Archirodon. Ten slotte is op verschillende niveaus afzonderlijk besloten over de dividenduitkering. Door ICI NV is zelfstandig besloten om een deel van de dividenduitkering van Archirodon niet door te zetten naar ICI Ltd., maar zelf te houden om eigen te verwachten kosten te dekken. Het eigen economisch belang van Felman ligt dus niet op één lijn met dat van een aandeelhouder van Archirodon.

De OK oordeelt dat Felman Finance niet ontvankelijk is in haar verzoek.

Wenk

De beschikking onderstreept het belang van een scherpe economische-belangentoets bij

ontvankelijkheid. De OK accepteert gelijkstelling alleen wanneer tussenschakels nagenoeg geen eigen betekenis hebben. Zichtbare fiscale en organisatorische substantie, eigen besluitvorming en contracten op verschillende niveaus wijzen juist op een afwijkend belang. Voor indirecte aandeelhouders is dit een duidelijke prikkel om enquêtebevoegdheid expliciet te regelen of de structuur daarop in te richten.

M.P. Bruintjes, december 2025

Instantie: Ondernemingskamer Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 07-10-2025

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2025:2678

Zaaknummer: 200.357.783/01 OK

Rechters: A.W.H. Vink, C.C. Meijer, J.M. de Jongh, G. Boon en S. ten Have

Advocaten: G.J.R. Kalsbeek, Advocaat J.P. van der Klein, D.H.D. Hannema, R.G.J. de Haan, J.W. Snel, G. van Solinge, J.W. de Groot, D. van der Linden, S. Herrera Farfan, J.B. van de Hel en M. Wielinga Carvajal

Wetsartikelen: 2:346 BW

RECHTSPRAAK

Aanbod verkoop aandelen tijdig ingetrokken

Een aandeelhouder stelt dat tussen haar en een andere aandeelhouder een overeenkomst tot stand is gekomen met betrekking tot de verkoop van diens aandelen, die eerder vanwege een statutaire blokkeringsregeling zijn aangeboden. De aandeelhouder verwijst hiervoor naar de aandeelhoudersovereenkomst waarbij zij en de mede-aandeelhouder partij zijn. De mede-aandeelhouder beroept zich daarentegen op een statutaire regeling, waaruit zou volgen dat het aanbod tijdig is ingetrokken. Het hof oordeelt op grond van een uitleg van de statuten en de aandeelhoudersovereenkomst dat de mede-aandeelhouder het aanbod rechtsgeldig heeft ingetrokken en dat er daardoor geen koopovereenkomst tot stand is gekomen.

Feiten

Century Products B.V. houdt zich bezig met de handel in voedsel en dranken. Thunder Trading B.V. is enig aandeelhouder in Century Products B.V. Op haar beurt heeft Thunder Trading B.V. meerdere aandeelhouders, waaronder appellante en geïntimeerde. De verhoudingen tussen de aandeelhouders zijn vastgelegd in de statuten van Thunder Trading B.V. ('Statuten') en een participatie- en aandeelhoudersovereenkomst ('PAO').

In de Statuten is onder meer het volgende bepaald:

Blokkeringsregeling:

'Artikel 12B

1. Een aandeelhouder, die – met inachtneming van het bepaalde in artikel 3B en met inachtneming van het bepaalde in artikel 12A – één of meer aandelen wenst over te dragen, is verplicht van zijn voornemen daartoe bij aangetekende brief, dan wel elektronisch, kennis te geven aan de directie onder opgave van de naam van de voorgestelde verkrijger(s) en van het

aantal over te dragen aandelen; deze kennisgeving geldt als aanbieding van het aandeel of de aandelen aan de overige aandeelhouders op de wijze als hierna is omschreven.

(...)

8. De aanbieder heeft te allen tijde het recht zijn aanbod in te trekken doch uiterlijk tot een maand nadat hem definitief bekend is aan welke gegadigden hij al de aangeboden aandelen kan verkopen en tegen welke prijs,

deze intrekking geschiedt bij aangetekend schrijven, dan wel elektronisch, aan de directie.'

Voorts is in de PAO het volgende vastgelegd:

'Artikel 14 - Statutenwijziging

(...)

14.2. In geval van strijd tussen de bepalingen van deze Overeenkomst en de Statuten en/of de statuten van Century Products prevaleren de bepalingen van deze Overeenkomst.

(...)

Artikel 20 – Right of First Refusal, Drag along en Tag along

20.1. Partijen komen overeen dat de Aanbiedende Aandeelhouder die van een derde gegadigde een aantoonbaar bod tegen een aannemelijke prijs heeft ontvangen voor al haar Aandelen, of een gedeelte daarvan en voornemens is haar Aandelen aan die derde gegadigde te verkopen, de Andere Aandeelhouders een Kennisgeving zal toezenden van dat voornemen, opdat op één van de in de navolgende leden bepaalde wijzen kan worden bereikt dat:

a. de Aanbiedende Aandeelhouder door de Andere Aandeelhouders kan worden uitgekocht (zoals hieronder nader omschreven onder het opschrift "Right of first refusal") of, bij gebreke daarvan;

(...)

Artikel 20.2 Right of first refusal

In het geval bedoeld in Artikel 20.1, zijn de Andere Aandeelhouders gerechtigd om aan de

Aanbiedende Aandeelhouder binnen een redelijke, door de Aanbiedende Aandeelhouder in de Kennisgeving te vermelden termijn van niet minder dan twintig (20) werkdagen na ontvangst van de Kennisgeving, schriftelijk te laten weten de door de Aanbiedende Aandeelhouder aangeboden Aandelen te kopen tegen dezelfde prijs als waartegen de Aanbiedende Aandeelhouder bereid is door haar aangeboden Aandelen aan de derde gegadigde te verkopen, en overigens onder marktconforme voorwaarden en condities.

Voor de toepassing van dit lid zal de Kennisgeving in dat geval worden geacht een aanbod te zijn, dat op de in dit lid bedoelde wijze alsdan zal zijn aanvaard. Alsdan zijn de Andere Aandeelhouders verplicht te bewerkstelligen dat de door de Aanbiedende Aandeelhouder aangeboden Aandelen binnen dertig (30) werkdagen na aanvaarding van het betreffende aanbod aan hun worden geleverd en is de Aanbiedende Aandeelhouder verplicht de aangeboden Aandelen binnen dertig (30) werkdagen na aanvaarding van het bod aan de Andere Aandeelhouders te leveren. Indien alle Andere Aandeelhouders hebben gereflecteerd op dit aanbod, zullen de aangeboden Aandelen pro rata hun aandelenbelang worden geleverd.'

Op 23 september 2020 meldt geïntimeerde aan de directie van Thunder Trading dat hij voornemens is zijn aandelen te verkopen aan een derde. Conform de Statuten worden de aandeelhouders door de directie geïnformeerd. Overeenkomstig de POA stuurt geïntimeerde ook een kennisgeving van de voorgenomen verkoop van aandelen aan appellante.

Twee weken later stuurt geïntimeerde naar appellante dat het uitdrukkelijk niet zijn bedoeling is om de aandelen aan de andere aandeelhouders te verkopen. Niettemin bericht appellante één week later aan geïntimeerde dat zij gebruikmaakt van haar *Right of First Refusal* en de aandelen wil kopen. Daarop laat geïntimeerde aan appellante weten dat hij het aanbod intrekt conform artikel 12B lid 8 van de Statuten.

Geschil

Partijen verschillen van mening over de vraag of geïntimeerde het aanbod rechtsgeldig heeft ingetrokken op grond van artikel 12B lid 8 van de Statuten. Appellante stelt daartoe dat het aanbod van geïntimeerde tijdig en conform de PAO door haar is aanvaard. Zodoende is er een bindende koopovereenkomst ontstaan tussen appellante en geïntimeerde, waarvan appellante nu nakoming kan vorderen.

Oordeel

De rechtbank gaat hier niet in mee. Kortgezegd oordeelt de rechter in eerste aanleg dat geïntimeerde het aanbod al had ingetrokken voordat het aanbod door appellante was aanvaard. Daarmee doelt de rechter op het bericht waarin appellante kenbaar maakte niet

voornemens te zijn om de aandelen aan de andere aandeelhouders te verkopen. Het hof bekrachtigt vervolgens in onderhavige uitspraak het vonnis van de rechtbank. Ook in hoger beroep wordt geïntimeerde dus in het gelijk gesteld, zij het om andere redenen dan in eerste aanleg.

Het hof schetst eerst het onderscheid tussen de Statuten en Aandeelhoudersovereenkomsten ten behoeve van de verschillende uitlegmaatstaven. Voor de uitleg van statuten geldt in beginsel de CAO-norm. Voor de uitleg van de PAO geldt daarentegen de Haviltex-maatstaf. In de (letterlijke) tekst van de Statuten staat dat de aanbiedende aandeelhouder *te allen tijde* het recht heeft zijn aanbod in te trekken, uiterlijk tot één maand nadat definitief bekend is aan welke gegadigden hij al de aangeboden aandelen kan verkopen en tegen welke prijs. Dit betekent volgens het hof dat geïntimeerde op grond van de Statuten ook het aanbod kan intrekken na aanvaarding van een aanbod door appellante, zolang dit maar binnen voornoemde termijn gebeurt. Nu geïntimeerde daags na de aanvaarding van appellante haar aanbod heeft ingetrokken, is tijdig gebruikgemaakt van het ‘intrekkingsrecht’ uit de Statuten.

Ook volgt het hof appellante niet in haar stelling dat de PAO en de Statuten strijdig zijn, waardoor de PAO zou moeten prevaleren op grond van artikel 14.2 van de PAO. De PAO bevat namelijk geen expliciete bepaling die het ‘intrekkingsrecht’ uit de Statuten beperkt of uitsluit. Met toepassing van de Haviltex-maatstaf komt het hof tot de conclusie dat artikel 20.2 PAO moet worden gezien als een nadere uitwerking en aanvulling op de statutaire aanbiedingsregeling. Indien partijen hadden willen afwijken van het in de Statuten uitdrukkelijk opgenomen intrekkingsrecht, had het voor de hand gelegen dat zij dat in de PAO expliciet hadden vastgelegd, aldus het hof.

R.G.J. van den Nieuwenhuijsen, december 2025

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 14-10-2025

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2025:2091

Zaaknummer: 200.341.780/01

Rechters: M.J. van Cleef-Metsaars, A.J.P. Schild en C.W.M. Lieverse

Advocaten: M.W. Renzen en B.P.H. Leijnse

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Schorsing intrekking proflicentie Vitesse

Vitesse vordert in turbo-spoedappel in kort geding vernietiging van besluiten van de licentiecommissie en de beroepscommissie van de KNVB tot intrekking van haar proflicentie, nadat de voorzieningenrechter deze vorderingen heeft afgewezen. Het hof oordeelt dat de besluitvorming onder te grote tijdsdruk heeft plaatsgevonden, waardoor zorgvuldigheid en behoorlijke procesorde zijn geschonden. De actuele ontwikkelingen rond de club zijn daardoor onvoldoende meegewogen. Het hof oordeelt dat het aannemelijk is dat de bodemrechter zal oordelen dat de besluiten vernietigbaar zijn. Het hof veroordeelt de KNVB om Vitesse onmiddellijk toe te laten tot de betaald voetbalcompetitie. Dit betreft de samenvatting van de volledige schriftelijke uitwerking van het kop staart arrest dat eerder al was samengevat.

Inleiding

Dit arrest bevat de verdere uitwerking van het arrest in kort geding tussen betaaldvoetbalorganisatie B.V. Vitesse ('Vitesse') en de Koninklijke Nederlandse Voetbalbond ('KNVB') van 3 september 2025 (ECLI:NL:GHARL:2025:5371, OR 2025-0172). Vitesse neemt op basis van een proflicentie deel aan de betaald voetbalcompetitie van de KNVB. Op 10 juli 2025 trok de licentiecommissie van de KNVB deze licentie in, omdat Vitesse volgens de commissie structureel de regels had overtreden en een patroon toonde van misleiding, omzeiling en ondermijning van het licentiesysteem, en gebrek aan transparantie.

Vitesse stelde beroep in bij de beroepscommissie van de KNVB, die het beroep op 31 juli 2025 ongegrond verklaarde. Daarmee bleef de intrekking in stand. Vervolgens startte Vitesse een kort geding waarin zij schorsing van de besluiten en toelating tot de competitie vorderde. De voorzieningenrechter wees de vorderingen af.

Vitesse ging daarop in hoger beroep. Gezien de spoedeisendheid werd de zaak als turbo-spoedappel behandeld.

Voor het hof verzoekt Vitesse om de besluiten te schorsen en onmiddellijke toelating tot de competitie. Vitesse stelt hiertoe onder meer dat de voorzieningenrechter een onjuiste (verzwaarde) toetsingsmaatstaf heeft gehanteerd, voorbij is gegaan aan haar bezwaren over de onevenwichtigheid van de gevolgde procedure bij de KNVB, ten onrechte de beoordeling niet heeft beperkt tot de periode na de eerdere intrekking van haar licentie nu zij op dat moment aan de eisen voor de licentie voldeed en ten onrechte heeft geoordeeld dat de besluiten van de KNVB niet in strijd zijn met de redelijkheid en billijkheid.

Beoordeling

Het hof stelt voorop dat in kort geding eerst moet worden beoordeeld of de partij die de voorziening vraagt, nog een spoedeisend belang heeft bij het gevorderde. Daarbij kan het hof enkel voorlopige voorzieningen treffen, waarbij het te verwachten oordeel in een bodemprocedure in het oog moet worden gehouden. De besluiten van de licentiecommissie en beroepscommissie leiden ertoe dat Vitesse niet meer is toegelaten tot de competitie, hetgeen een grote impact heeft op Vitesse. Het voortduren van deze situatie zal naar alle waarschijnlijkheid leiden tot haar faillissement. Dat Vitesse niet direct na het vonnis van de voorzieningenrechter hoger beroep heeft ingesteld maakt niet uit voor de beoordeling of het spoedeisend belang is vervallen. Gebleken is dat Vitesse in de tussentijd eerst heeft geprobeerd in overleg te treden met de KNVB. Gezien alle huidige omstandigheden is nog steeds sprake van een spoedeisend belang.

Vervolgens komt het hof toe aan de vraag of de besluiten van de KNVB vernietigbaar zijn op grond van artikel 2:15 BW, op grond waarvan besluiten vernietigbaar kunnen zijn wegens strijd met regels over besluitvorming, het licentiereglement of de redelijkheid en billijkheid (art. 2:8 BW).

De licentiecommissie en de beroepscommissie leggen aan hun besluiten ten grondslag dat er bij Vitesse sprake is van onder meer een patroon van misleiding en ondermijning van het licentiesysteem. Het hof kan dit oordeel in zoverre volgen dat Vitesse haar informatieverplichting op een aantal materiële punten niet heeft nageleefd. Bovendien zijn de procedures met grote spoed gevoerd. Het hof stelt echter vast dat actuele ontwikkelingen zoals aangebracht door Vitesse, niet in de besluitvorming zijn betrokken, terwijl dat wel had moeten, vooral omdat de besluitvorming heeft geresulteerd in de meest verstrekende sanctie die kan worden opgelegd, namelijk de onvoorwaardelijke intrekking van de licentie. Het hof volgt de KNVB dat Vitesse onder meer onduidelijk is geweest over de verkoop en

conversie van een vordering van Common Group, haar vorige aandeelhouder. Echter heeft de KNVB geen rekening gehouden met actuele ontwikkelingen zoals de overname door de zogenoemde sterkhouders en de nieuwe inrichting van de organisatie.

Het hof overweegt dat de beroepscommissie bij haar belangenafweging weliswaar terecht heeft overwogen dat de overtredingen van het licentiesysteem consequenties moesten hebben en dat het laten prevaleren van andere belangen tegenstrijdig aan de intrekking ertoe zou resulteren dat deze sanctie nooit kan worden toegepast. Daar staat tegenover de relativisering van de ernst van en het aantal recente overtredingen, die moeten worden gezien in het licht van de recente positieve ontwikkelingen. Nu lichtere sancties mogelijk zouden zijn, acht het hof het voldoende aannemelijk dat de bodemrechter zal oordelen dat de belangenafweging in redelijkheid tot een ander oordeel had kunnen leiden.

De procedure bij de licentiecommissie en beroepscommissie is bovendien onder hoge spoed gevoerd, waarbij Vitesse niet voldoende de kans is gegeven om gebruik te maken van het fundamentele rechtsbeginsel van hoor en wederhoor. Hierdoor heeft de commissie de meest recente relevante feiten en omstandigheden onvoldoende in aanmerking kunnen nemen, wat de zorgvuldigheid van de besluitvorming heeft aangetast. Hierdoor is het aannemelijk dat in een bodemprocedure wordt vastgesteld dat deze besluiten vernietigbaar zijn op grond van artikel 2:15 lid 1 aanhef en onder a/c BW of in strijd zijn met de redelijkheid en billijkheid op grond van artikel 2:15 lid 1 aanhef en onder b BW.

Op grond van het voorgaande is het hof duidelijk dat er grote belangen op het spel staan, waarvan de gevolgen ingrijpend en grotendeels onomkeerbaar zijn voor Vitesse. Daar staat tegenover dat het belang van de KNVB in het behoud van de geloofwaardigheid van het licentiesysteem en op het ongestoord verlopen van de competitie een zonder meer te respecteren belang is. Duidelijk is echter dat Vitesse voor haar fouten uit het verleden is gesanctioneerd. Aldus het hof wegen de belangen van Vitesse bij deze stand van zaken zwaarder mee.

Beslissing

Het hof vernietigt het vonnis van de voorzieningenrechter, schorst de besluiten van de licentie- en beroepscommissie en veroordeelt de KNVB Vitesse onmiddellijk toe te laten tot de betaald voetbalcompetitie. De overige vorderingen worden afgewezen.

T.M. Goudzwaard, december 2025

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 17-09-2025

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2025:5708

Zaaknummer: 200.358.448

Rechters: H.L. Wattel, D.M.I. de Waele en P.J. van der Korst

Advocaten: B.L.A. van Drunen, N. Entzinger en M.I. van Dijk

Wetsartikelen: 2:15 BW en 2:8 BW

RECHTSPRAAK

Toetsing nietigheid/vernietigbaarheid diverse bestuurs- en aandeelhoudersbesluiten

In deze procedure wordt door een voormalig bestuurder, tevens minderheidsaandeelhouder, van een vennootschap het nietig verklaren dan wel het vernietigen van diverse besluiten van het bestuur en de algemene vergadering gevorderd. De rechtbank overweegt dat het ontslagbesluit geldig moet worden geacht, omdat de vernietiging hiervan niet is aangevoerd (desondanks de feiten en omstandigheden aanleiding voor de vernietiging geven). Verder overweegt de rechtbank dat het vaststellingsbesluit van de jaarrekening nietig is, omdat de voormalig bestuurder – toen nog bestuurder – geen toestemming voor het opmaken van de jaarrekening heeft gegeven. Evenwel kunnen de volgende besluiten niet worden aangetast volgens de rechtbank: (i) het opzeggen van de oude huurovereenkomst en het aangaan van een nieuwe huurovereenkomst, (ii) het besluit tot het verhogen van de bezoldiging van en het toekennen van een prestatiebonus aan de huidige bestuurder en (iii) de statutenwijzigingen.

Feiten

Eiser ('de Ex-Bestuurder') en één van de gedaagden ('de Bestuurder') zijn in de oprichtingsakte van de vennootschap ('de Vennootschap') benoemd tot bestuurders. Zij zijn verder allebei aandeelhouders in de verhouding 10/90 procent.

Uit de notulen van een in 2023 gehouden algemene vergadering van de Vennootschap ('de Algemene Vergadering') volgt onder meer dat de Algemene Vergadering heeft besloten tot het ontslag van de Ex-Bestuurder ('het Ontslagbesluit').

In deze procedure vordert de Ex-Bestuurder om de volgende besluiten van het bestuur van de Vennootschap en/of de Algemene Vergadering nietig te verklaren dan wel te vernietigen:

- a. de vaststelling van de jaarrekening 2022;
- b. de opzegging van de huurovereenkomst met de Ex-Bestuurder en het aangaan van de huurovereenkomst met de Vennootschap;
- c. het verhogen van de bezoldiging van en het toekennen van een prestatiebonus aan de Bestuurder;
- d. het wijzigen van de statuten met betrekking tot de statutaire zetel; en
- e. het wijzigen van de statuten van 'Partijen stellen in onderling overleg de prijs van de aangeboden aandelen vast. Komen partijen niet binnen vier weken na de verzending van de mededeling van het bestuur (...) gereede partij' naar 'De totale goodwill bedraagt 80% van de gemiddelde toegevoegde waarde over de laatste 3 jaar'.

Als grondslag hiervoor wordt primair aangevoerd dat deze besluiten in strijd met de wet en/of statuten van de Vennootschap zijn genomen en subsidiair dat deze besluiten in strijd zijn met de eisen van redelijkheid en billijkheid zoals bedoeld in artikel 2:8 BW.

Overweging van de rechtbank over de nietigheid/vernietigbaarheid van het Ontslagbesluit

De rechtbank gaat eerst in op de vraag of de Ex-Bestuurder thans nog bestuurder is van de Vennootschap. Een groot deel van het betoog van de Ex-Bestuurder is namelijk gestoeld op de stelling dat hij, ondanks het besluit van de Algemene Vergadering tot ontslag van hem als bestuurder van de Vennootschap, nog steeds bestuurder is. De Ex-Bestuurder heeft onder meer aangevoerd dat de agendering van het besluit tot ontslag van hem als bestuurder op de Algemene Vergadering niet berust op een bestuursbesluit, zodat het daarop gebaseerde besluit van de Algemene Vergadering geen rechtsgevolg heeft. De Bestuurder kon derhalve niet zonder de medewerking van de Ex-Bestuurder, als medebestuurder van de Vennootschap, overgaan tot het oproepen van de Algemene Vergadering zodat, aldus de Ex-Bestuurder, alle op die Algemene Vergadering genomen besluiten nietig zijn.

De rechtbank overweegt dat de Algemene Vergadering wettelijk bevoegd is om te besluiten tot het ontslag van een bestuurder en dat tussen partijen niet in geschil is dat de Algemene Vergadering het Ontslagbesluit heeft genomen.

Verder overweegt de rechtbank dat hoewel uit de wet weliswaar volgt dat het bestuur (gezamenlijk) bevoegd is tot vaststelling van de agenda van de Algemene Vergadering en dat geoordeeld zou kunnen worden dat de agendering van het ontslagbesluit niet berust op een bestuursbesluit, dit niet leidt tot het oordeel dat de Ex-Bestuurder na de bewuste Algemene Vergadering nog bestuurder is van de Vennootschap. Dit komt omdat in de procedure geen vordering tot vernietiging van het Ontslagbesluit is ingesteld op de voet van artikel 2:15 lid 1 sub a jo. lid 3 BW. Derhalve moet worden uitgegaan van de rechtsgeldigheid van het Ontslagbesluit.

Overwegingen van de rechtbank bij de ingestelde vorderingen

Over sub a overweegt de rechtbank dat de jaarrekening niet door het bestuur is vastgesteld, omdat de Ex-Bestuurder, toen nog bestuurder, geen toestemming heeft gegeven voor het opmaken van de jaarrekening. Het besluit van de Algemene Vergadering tot goedkeuring van de jaarrekening is derhalve nietig, vanwege het ontbreken van een statutair voorgeschreven voorafgaande handeling (het opmaken van de jaarrekening door het bestuur).

Over sub b overweegt de rechtbank dat het bestuursbesluit tot opzegging van de huurovereenkomst en het aangaan van een nieuwe overeenkomst geen besluit in de zin van artikel 2:14 en 2:15 BW is, omdat een voorafgaand bestuursbesluit geen constitutieve (statutaire of wettelijke) vereiste is om de Vennootschap voor deze rechtshandelingen te vertegenwoordigen.

Over sub c overweegt de rechtbank dat (i) de besluiten niet in strijd zijn met de statutaire bepalingen van de Vennootschap, (ii) dat de Ex-Bestuurder onvoldoende heeft onderbouwd dat de Algemene Vergadering niet in redelijkheid en naar billijkheid tot deze besluiten heeft kunnen komen en (iii) dat de Algemene Vergadering, vanwege de extra inspanningen van de Bestuurder, in redelijkheid en naar billijkheid tot deze besluiten kan komen.

Over sub d overweegt de rechtbank dat het op de weg van de Ex-Bestuurder had gelegen om te onderbouwen welk belang van een van de in artikel 2:8 BW bedoelde personen wordt geschaad door dit besluit en waarom de Algemene Vergadering gelet daarop niet in redelijkheid en naar billijkheid tot dit besluit heeft kunnen komen, maar zij dat heeft nagelaten. Om die reden wordt deze vordering afgewezen door de rechtbank.

Over sub e overweegt de rechtbank dat de Ex-Bestuurder onvoldoende heeft toegelicht welk nadeel hij ondervindt door deze wijziging en waarom daardoor de Algemene Vergadering niet in redelijkheid en naar billijkheid kon overgaan tot de statutenwijziging. Derhalve wordt ook deze vordering afgewezen door de rechtbank.

M.J. van de Graaf, december 2025

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 24-09-2025

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2025:8302

Zaaknummer: C/05/437415 / HZ ZA 24-209

Rechters: M.M.K.J. Steketee

Advocaten: R. de Lange en D. van Hijkoop

Wetsartikelen: 2:8 BW, 2:14 BW, 2:15 BW, 2:242 jo. 2:244 BW en 2:219 jo. 2:224 BW

RECHTSPRAAK

Wanbeleid door ‘kostenvennootschap’-constructie en tegenstrijdige belangen

In deze tweede fase enquêtebeschikking oordeelt de OK dat sprake is van wanbeleid bij een vastgoed-bv waarin drie aandeelhouders zowel hun gezamenlijke als hun eigen panden laten beheren, zonder dat voor dat extra beheer een vergoeding wordt betaald of netjes wordt bijgehouden wie waarvoor betaalt. De OK is van oordeel dat daardoor kosten ten laste van de bv worden gebracht terwijl de aandeelhouders de voordelen genieten, in een situatie met duidelijke conflicterende belangen en slordige administratie (onder meer rond btw, leningen, dividend en enkele selectieve facturen), en kwalificeert dat als wanbeleid. Alle drie de bestuurders – tevens de aandeelhouders – zijn daarvoor verantwoordelijk, maar vooral twee van hen, omdat zij na het ontslaan van de derde bestuurder het beleid bepaalden en het meest profiteerden. De OK ontslaat deze twee partijen als bestuurders, plaatst de aandelen tijdelijk onder beheer, en veroordeelt beide bestuurders tot betaling van het grootste gedeelte van de onderzoekskosten.

De casus

De in deze geanonimiseerde uitspraak als DIG, BBB, SP en JWTM weergegeven partijen zijn B.V.'s die sinds 2007 via DIG gezamenlijk in vastgoed beleggen en dat vastgoed beheren. De DGA's van BBB en SP werken al sinds 2003 samen in vastgoed, aanvankelijk zonder schriftelijke afspraken. In 2007 sluit de DGA van JWTM aan en worden via BBB, SP en JWTM de aandelen in DIG gekocht, dat dan één pand bezit. Vanuit DIG wordt vervolgens een substantiële portefeuille opgebouwd (woningen, horeca, winkels, kantoren, ontwikkellocaties). DIG verzorgt het commerciële en technische beheer, niet alleen voor de

eigen portefeuille, maar ook voor panden van BBB, SP, JWTM en andere derden.

Tussen BBB enerzijds en SP/JWTM anderzijds ontstaat gaandeweg een diepgaand conflict over de exploitatie van de portefeuille, het kosten- en dividendbeleid en uiteindelijk ook de beëindiging van de samenwerking. Delen van de portefeuille worden verkocht, verkoopopbrengsten worden via leningen en rekening-courantverhoudingen bij SP en JWTM weggezet, hoge dividenden worden toegekend en verrekend met vorderingen op aandeelhouders, terwijl de indirecte kosten (managementfees, huisvesting, automatisering) sterk oplopen. BBB wordt in 2019 als bestuurder ontslagen en feitelijk buitenspel gezet, waarna enkel SP en JWTM het bestuur vormen. Een eerste enquêteverzoek van BBB wordt in 2022 afgewezen omdat de OK, kortgezegd, gelet op de beoogde ontvlechting, een onderzoek op dat moment niet opportuun acht. Omdat de spanningen voortduren en de ontvlechting niet van de grond komt, gelast de OK in 2023 alsnog een enquête en benoemt zij een OK-bestuurder met beslissende stem.

Na het onderzoeksverslag verzoeken BBB en DIG de OK vast te stellen dat sprake is van wanbeleid en om ingrijpende voorzieningen, waaronder het ontslag van SP en JWTM als bestuurders en het (tijdelijk) ontnemen van hun zeggenschap via een beheerder van aandelen. SP en JWTM gaan eveneens uit van wanbeleid, maar menen dat met name BBB daarvoor verantwoordelijk is en verzoeken om ontbinding en vereffening van DIG. Daarmee zijn partijen het er in de tweede fase in essentie over eens dat sprake is van wanbeleid, maar verschillen zij over de toerekening van het wanbeleid en de te treffen maatregelen.

Onderzoeksverslag: DIG als ‘kostenvennootschap’

Uit het onderzoeksverslag blijkt dat DIG in de praktijk structureel functioneert als ‘kostenvennootschap’. De organisatie van DIG (personeel, kantoor, systemen) wordt ingezet voor beheer van zowel de eigen portefeuille als de (aanzienlijke) portefeuilles van BBB, SP, JWTM en gelieerde vennootschappen. Voor dit externe beheer wordt geen *fee* in rekening gebracht: er zijn geen beheercontracten, er is geen urenregistratie en in de administratie wordt geen beheeromzet geboekt die correspondeert met dit externe vastgoed. De kosten worden dus bij DIG gemaakt, terwijl de baten van dat beheer (huur, waardestijging, verkoopwinst) uitsluitend door haar aandeelhouders genoten worden. De beheerkosten zijn hierdoor uitzonderlijk hoog in verhouding tot de verhuuromzet en door het achterwege laten van facturatie wordt bovendien structureel te weinig btw afgedragen.

Verder blijkt dat verkoopopbrengsten van vastgoed veelal via leningen en rekening-courantverhoudingen bij SP en JWTM terechtkomen tegen relatief gunstige voorwaarden, dat de huisvestingskosten fors stijgen na verhuizing naar een pand van SP/JWTM, dat in 2021 en

2022 enkele hoge facturen aan BBB en een derde worden verzonden in afwijking van het jarenlange 'gratis beheer'-beleid (zonder contractuele basis en zonder verwerking in de administratie), en dat kosten van een door SP/JWTM geëntameerde (en inmiddels geroyeerde) uitstotingsprocedure (ten onrechte) ten laste van DIG worden gebracht.

Oordeel van de OK: wanbeleid

De OK stelt voorop dat DIG als vastgoedbeheerder opereert voor een breed scala aan (mede)eigenaars, waaronder de aandeelhouders zelf en met hen gelieerde partijen. In zo'n structuur vereist het vennootschappelijk belang dat beheersactiviteiten zorgvuldig worden geadministreerd, dat duidelijk is welke werkzaamheden bij welke objecten en ten behoeve van welke (mede)eigenaars zijn verricht, dat kosten en opbrengsten correct worden toegerekend en dat btw-aangiften tijdig en juist plaatsvinden.

Dat geldt temeer omdat zich, door de verwevenheid tussen DIG en de aandeelhoudersportefeuilles, veelvuldig tegenstrijdige belangen voordoen. In zo'n situatie rust een verhoogde zorgvuldigheidsplicht op het bestuur: belangen moeten zorgvuldig worden gescheiden, openheid moet worden betracht, transacties dienen onder redelijke en marktconforme voorwaarden plaats te vinden en geconflicteerde bestuurders moeten zich van besluitvorming onthouden.

De OK toetst deze norm aan de werkwijze bij DIG en stelt vast dat er geen afspraken zijn gemaakt over beheersvergoedingen voor objecten die niet (uitsluitend) aan DIG toebehoren, dat geen urenadministratie wordt bijgehouden en dat in de administratie geen beheeromzet is geboekt voor extern vastgoed. Beheer voor panden van aan aandeelhouders gelieerde (rechts)personen wordt – op enkele later verzonden facturen na – niet in rekening gebracht, waardoor bovendien structureel te weinig btw wordt afgedragen. Gezien de eigendomsverhoudingen hebben SP en JWTM bij het beheer van een deel van de panden een tegenstrijdig belang; in de periode waarin BBB bestuurder was, gold dat eveneens voor haar. Transparantie ontbreekt en de beheerwerkzaamheden worden, doordat geen vergoeding wordt gevraagd, niet onder redelijke, marktconforme voorwaarden verricht en zijn niet zakelijk verantwoord.

Dit beleid om geen kosten in rekening te brengen voor beheer ten behoeve van derden gold gedurende de hele onderzoeksperiode en veranderde niet door het ontslag van BBB. Na haar vertrek stopt DIG wel met het beheer van panden van BBB, waardoor het uitblijven van vergoedingen vanaf dat moment vooral in het voordeel van SP en JWTM werkt en ten nadele van DIG en van BBB als aandeelhouder. De combinatie van de zeer hoge beheerkosten en de selectieve facturen in 2021 en 2022 aan BBB en een derde, zonder contractuele basis, buiten de

administratie en btw-aangifte gehouden en niet gecrediteerd, bevestigt voor de OK dat elementaire normen van verantwoord ondernemerschap zijn geschonden. Zij concludeert dat sprake is van wanbeleid bij DIG.

Verantwoordelijkheid van BBB, SP en JWTM

De OK oordeelt, onder verwijzing naar de *Estro*-beschikking, dat bestuurders gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een behoorlijke taakvervulling en zich niet kunnen disculperen met een beroep op feitelijke rolverdeling zolang zij formeel bestuurder zijn. Dat geldt ook voor BBB, die medebestuurder was in de periode waarin de ‘kostenvennootschap’-praktijk is ontstaan en bestendigd, ook al voerde zij naar eigen zeggen in de latere fase nauwelijks nog bestuurstaken uit.

Het zwaartepunt van het verwijt ligt echter in de periode na het ontslag van BBB, wanneer SP en JWTM als enige bestuurders en grootste begunstigden van het ‘gratis beheer’ verdere vorm geven aan de scheefgroei: het beheer voor panden van BBB stopt, het beheer voor hun eigen portefeuilles loopt door, de verhuizing naar hun pand versterkt hun positie, leningen, rekening-courantverhoudingen en dividenduitkeringen verbeteren hun liquiditeit. Dit terwijl DIG de risico’s daarvan draagt, en de kosten van de door hen gestarte uitstotingsprocedure ten laste van DIG worden gebracht. Tegen deze achtergrond komt de OK tot het oordeel dat BBB, SP en JWTM alle drie verantwoordelijkheid dragen voor het wanbeleid, maar dat SP en JWTM daarin een aanzienlijk zwaarder aandeel hebben.

Getroffen voorzieningen

De OK treft ingrijpende (definitieve) voorzieningen. SP en JWTM worden ontslagen als bestuurders van DIG. De OK-bestuurder blijft als enig bestuurder met beslissende stem aan. Om de aandeelhoudersinvloed tijdelijk te neutraliseren worden alle aandelen in DIG – met uitzondering van één aandeel per aandeelhouder – voor twee jaar ten titel van beheer overgedragen aan een beheerder. Déchargebesluiten worden vernietigd voor zover zij op het vastgestelde wanbeleid zien. De onderzoekskosten worden verdeeld conform verantwoordelijkheid voor het wanbeleid: 20% komt voor rekening van BBB, SP en JWTM gezamenlijk, 80% voor rekening van SP en JWTM. Het verzoek van SP en JWTM om DIG te ontbinden wordt als prematuur afgewezen; de OK-bestuurder krijgt wel ruimte om een ontvlechting van de samenwerking voor te bereiden, gericht op een ordelijke afronding van de rol van DIG als samenwerkingsvehikel.

D.J.C. Meissner, december 2025

Instantie: Ondernemingskamer Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 09-10-2025

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2025:2697

Zaaknummer: 200.350.208/01OK, 200.350.779/01OK en 200.350.827/01OK

Rechters: A.P. Wessels, J.M. de Jongh, A.J. Wolfs, M.N. Hoogendoorn en A.J. Brouwer

Advocaten: S.J.B. Drijber, S.S.J.P. Roestenberg, R.Q. Potter en C.R.B. Jonker

Wetsartikelen: 2:356 BW, 2:355 BW en 2:357 BW

RECHTSPRAAK

**Herdijk - Arrest na prejudiciële beslissing HvJ EU:
meldplicht artikel 36 IW 1990 niet strijdig met
evenredigheidsbeginsel**

Een bestuurder is door de Ontvanger aansprakelijk gesteld voor naheffingsaanslagen loonbelasting en btw op grond van artikel 36 lid 4 Invorderingswet 1990 (IW 1990), omdat geen rechtsgeldige melding van betalingsonmacht is gedaan. Het hof oordeelt dat de bestuurder in zijn hoedanigheid van oud-bestuurder voor wat betreft het laatste tijdvak erin slaagt te bewijzen dat het niet-betalen van de belastingen niet aan zijn kennelijk onbehoorlijk bestuur is te wijten. Voor alle eerdere tijdvakken wordt de bestuurder aangemerkt als 'huidig bestuurder', zodat de bestuurder voor die tijdvakken niet wordt toegelaten tot het leveren van tegenbewijs en de aansprakelijkheid in zoverre in stand blijft. In cassatie stelt de Hoge Raad vervolgens prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie van de EU (HvJ EU) of de moeilijke bewijspositie van de bestuurder ten aanzien van de bestuurdersaansprakelijkheid voor btw-schulden in strijd is met het EU-evenredigheidsbeginsel. Een bestuurder kan namelijk alleen in geval van overmacht of als hij te goeder trouw is afgegaan op het advies van een derde, die hij voor voldoende deskundig mocht houden, aannemelijk maken dat het niet aan hem is te wijten dat een lichaam niet aan zijn meldingsplicht heeft voldaan. Het HvJ EU antwoordt dat de regeling zich niet verzet tegen het Unierecht en dat hiervoor niet van belang is dat diezelfde bestuurder voor een daaropvolgend tijdvak kon bewijzen dat hij te goeder trouw heeft gehandeld. In lijn daarmee, en met de conclusie van de A-G, verklaart de Hoge Raad in het onderhavige arrest het cassatieberoep ongegrond. In de samenvatting

wordt ook aandacht besteed aan de conclusie van de A-G die enkele aanbevelingen doet aan de Hoge Raad. De Hoge Raad volgt de A-G daarin echter niet.

Feiten en procesverloop

De belanghebbende ('Belanghebbende') is bestuurder en enig aandeelhouder van B B.V. ('de Holding'), die op haar beurt bestuurder en enig aandeelhouder is van een vennootschap ('de Vennootschap'). Op 29 maart 2019 verkoopt de Holding haar aandelen in de Vennootschap aan C B.V. ('Koper'). Aan de Vennootschap zijn naheffingsaanslagen loonheffingen en omzetbelasting opgelegd conform aangifte van de Vennootschap. De naheffingsaanslagen zijn niet betaald, waarna de Ontvanger Belanghebbende aansprakelijk stelt voor de belastingschulden vermeerderd met rente en kosten. Begin 2020 faillieert de Vennootschap.

Belanghebbende maakt tevergeefs bezwaar tegen de aansprakelijkstelling en stelt daarop beroep in bij de rechtbank, welk beroep op 29 oktober 2020 ongegrond wordt verklaard. Belanghebbende gaat in hoger beroep, waar wederom de juistheid van de aansprakelijkstelling centraal staat.

Het hof onderscheidt twee perioden. Belanghebbende had tot en met januari 2019 melding van betalingsonmacht aan de Ontvanger kunnen en moeten doen. Belanghebbende heeft dat nagelaten, zodat hij aansprakelijk is voor de belastingschulden van de Vennootschap tot februari 2019, aldus het hof. Belanghebbende is niet aansprakelijk voor de belastingschulden van februari 2019. De meldingstermijn voor betalingsonmacht van de belastingschulden over die periode verstreek toen Belanghebbende geen bestuurder meer was. Hij wordt daarom toegelaten voor die periode aannemelijk te maken dat het kennelijk onbehoorlijk bestuur niet aan hem te wijten is en slaagt daarin. Daarom kan hem voor de belastingschulden van februari 2019 geen onbehoorlijk bestuur worden verweten, aldus het hof. De belastingschuld waarvoor Belanghebbende wordt aangesproken wordt (naar beneden) bijgesteld.

Cassatiemiddelen en prejudiciële vragen

Belanghebbende draagt in cassatie vier cassatiemiddelen voor, waarvan de Hoge Raad er drie verwerpt. Als vierde cassatiemiddel voert Belanghebbende aan dat het hof onvoldoende gewicht heeft toegekend aan de redelijkheid en billijkheid van de gevolgen van de aansprakelijkheid voor Belanghebbende en vooral het feit dat Belanghebbende heeft gehandeld zoals van een redelijk denkend bestuurder in omstandigheden als deze mag

worden verwacht. Toepassing van artikel 36 lid 4 IW 1990 is strijdig met het evenredigheidsbeginsel, aldus Belanghebbende.

Voor zover gebaseerd op strijd met het evenredigheidsbeginsel zoals neergelegd in artikel 3:4 lid 2 Awb, verwerpt de Hoge Raad dit middel. Aan dat artikel kan toepassing van artikel 36 lid 4 IW 1990 niet worden getoetst, nu laatstgenoemd artikel dwingendrechtelijk van aard is. De Ontvanger heeft geen discretionaire bevoegdheid om van aansprakelijkstelling af te zien of aansprakelijkheid te matigen.

Ook op basis van het nationale ongeschreven evenredigheidsbeginsel verwerpt de Hoge Raad het vierde cassatiemiddel. Artikel 36 lid 4 IW 1990 is een wet in formele zin en mag gezien het toetsingsverbod van artikel 120 Gw (*Harmonisatiewet arrest*), niet worden getoetst aan algemene rechtsbeginselen. De rechter mag een formele wet wél buiten toepassing laten bij bijzondere en niet door de wetgever in zijn afweging verdisconteerde omstandigheden. Daarvan is ten aanzien van artikel 36 lid 4 IW 1990 echter geen sprake.

De Hoge Raad bespreekt ten slotte het Unierechtelijke evenredigheidsbeginsel bij de beoordeling van het vierde cassatiemiddel. De Hoge Raad legt daartoe een tweetal prejudiciële vragen voor aan het HvJ EU):

1. Verzet het Unierechtelijke evenredigheidsbeginsel zich tegen artikel 36 lid 4 IW 1990, op grond waarvan bestuurders die niet (juist) melding maken van betalingsonmacht vrijwel onontkoombaar aansprakelijk zijn voor de belastingschulden?
2. Is daarbij van belang of de bestuurder te goeder trouw en zorgvuldig handelde, al het redelijkerwijs mogelijke heeft gedaan en hij niet betrokken was bij misbruik of fraude?

Zie hierover ook OR 2024-0126.

Beantwoording prejudiciële vragen

In de beantwoording van de prejudiciële vragen oordeelt het HvJ EU dat de meldingsplicht verenigbaar is met het Unierechtelijke evenredigheidsbeginsel. Nakoming van de meldingsplicht is voor een bestuurder namelijk niet uiterst moeilijk. Het Nederlandse systeem biedt daarnaast de mogelijkheid om aan te tonen dat niet-nakoming van de meldingsplicht niet aan hem te wijten is en dat de betalingsonmacht niet het gevolg is van kennelijk onbehoorlijk bestuur. Dat toepassing van een regeling nadelige gevolgen kan hebben voor een bestuurder die van betalingsonmacht in een bepaald tijdvak geen melding heeft gemaakt, terwijl hij zijn functie voor het overige te goeder trouw en zonder misbruik of fraude heeft uitgeoefend, maakt dat niet anders. Het HvJ EU plaatst wel de kanttekening dat een

bestuurder alle omstandigheden – en niet uitsluitend een situatie van overmacht – moet mogen aanvoeren om aan te tonen dat het niet-nakomen van de meldingsplicht niet aan hem te wijten is.

Zie hierover ook OR 2024-0224.

A-G

De A-G concludeert dat het beroep in cassatie ongegrond moet worden verklaard, maar plaatst wel een aantal kanttekeningen bij de overwegingen van de Hoge Raad in het tussenarrest (ECLI:NL:HR:2023:1371 waarin ook de prejudiciële vragen zijn geformuleerd). De A-G benadrukt het onderscheid tussen de materiële aansprakelijkheid op grond van artikel 36 IW 1990 en de formalisering door middel van aansprakelijkstelling volgens artikel 49 IW 1990. Of de bevoegdheid tot aansprakelijkstelling een discretionaire of gebonden beslissing is, moet worden beoordeeld aan de hand van artikel 49 IW 1990, niet op grond van artikel 36 IW 1990, aldus de A-G. Anders dan artikel 36 IW 1990, is de in artikel 49 IW 1990 neergelegde bevoegdheid tot aansprakelijkstelling een discretionaire bevoegdheid.

De A-G meent dat de meldingsplicht hard en niet meer van deze tijd is. De A-G meent dat niet alleen overmacht of een deskundigenadvies kunnen leiden tot het oordeel dat het niet melden niet aan de bestuurder is te wijten, maar ook andere omstandigheden daartoe moeten kunnen leiden, zoals bevestigd door het HvJ EU. De A-G onderschrijft het oordeel van de Hoge Raad dat dergelijke omstandigheden in de praktijk echter niet of nauwelijks te vinden zullen zijn, waarmee het *de facto* toch neerkomt op enkel overmacht of een deskundigenadvies. Ook in casu is er niets dat erop duidt dat Belanghebbende andere hem disculperende omstandigheden kan inbrengen.

De A-G besluit met de volgende opmerkingen: ‘Het voorgaande brengt mij tot de slotsom dat het cassatieberoep ongegrond moet worden verklaard. Wel wil ik de Hoge Raad in overweging geven uitdrukkelijk terug te komen van zijn – naar mijn stellige overtuiging onjuiste – oordeel dat de ontvanger geen discretionaire bevoegdheid heeft om af te zien van aansprakelijkstelling indien het lichaam niet of niet tijdig heeft voldaan aan zijn meldingsplicht. Tevens verdient het naar mijn mening overweging om in deze zaak – ten overvloede – uit te spreken dat het in art. 36(4) IW 1990 bedoelde tegenbewijs reeds is geleverd als de bestuurder aannemelijk maakt dat hem slechts een gering verwijt treft ter zake van het meldingsverzuim.’

Hoge Raad

In lijn met het arrest van het HvJ EU, verwerpt de Hoge Raad nu ook het vierde cassatiemiddel. In reactie op de A-G merkt de Hoge Raad nog op dat de Ontvanger bij een

vennootschap met meerdere bestuurders op basis van een belangenafweging moet kiezen wie van hen aansprakelijk is voor de belastingschuld. Die ruimte is er niet in het geval de vennootschap, zoals in casu, slechts één bestuurder heeft. Daarvoor zou een wetswijziging nodig zijn. De door de A-G voorgestelde overweging ten overvloede spreekt de Hoge Raad niet uit.

S.A. Slijkhuis, december 2025

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-07-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1128

Zaaknummer: 21/03566 bis

Rechters: J.A.R. van Eijdsen, M.W.C. Feteris, P.A.G.M. Cools, A.E.H. van der Voort Maarschalk en W.A.P. van Roij

Wetsartikelen: 36 IW 1990

RECHTSPRAAK

Kort geding. Gesanctioneerde certificaathouder vordert het tegenhouden van een herstructurering en de uitoefening van informatie-, vergader- en stemrechten

Een gesanctioneerde certificaathouder vordert in (een tweede) kort geding bij de voorzieningenrechter in Amsterdam om te worden toegelaten haar vergader- en stemrechten uit te oefenen, zodat zij de verkoop van het concern kan tegenhouden. In een eerder kort geding over hetzelfde onderwerp heeft de Hoge Raad prejudiciële vragen aan het Europese Hof van Justitie gesteld. Het betreft kort gezegd de vraag hoe de sanctiewetgeving over beperkende maatregelen tegen Russische entiteiten moet worden uitgelegd. In onderdeel 1 van het cassatiemiddel klaagt de gesanctioneerde certificaathouder dat het hof de sanctiewetgeving over de beperkende maatregelen verkeerd heeft uitgelegd. Procureur-generaal Drijber ziet in de (tweede) procedure geen aanleiding de procedure aan te houden in afwachting van het antwoord van het Europese Hof van Justitie op de prejudiciële vragen. Het Hof heeft een tweede grond voor de beslissing opgenomen in zijn arrest. Deze tweede grond draagt de weigering van de gevorderde voorzieningen zelfstandig en wordt in cassatie als zodanig niet bestreden. De Hoge Raad volgt de conclusie van Drijber en verwerpt het beroep.

Inleiding

Eiseres in cassatie (SBK) is certificaathouder in de Fortenova-groep, een groot Kroatisch levensmiddelenconcern dat vooral actief is in Oost-Europa. De structuur is het resultaat van een herstructurering waarbij een Nederlandse holdingstructuur is opgezet, een STAK is opgericht en certificaten van aandelen zijn uitgegeven aan de schuldeisers. De STAK houdt via

diverse tussenvennootschappen aandelen in de werkmaatschappijen. SBK is een Russische partij die onder de sanctiewetgeving valt. De certificaathouders hebben volgens de registratievoorwaarden recht op (financiële) informatie over de Fortenova-groep.

Fortenova-groep heeft na de doorgevoerde herstructurering nieuwe financiering nodig. In de markt wordt geen partij bereid gevonden deze financiering te verstrekken, omdat financiers niet geassocieerd willen worden met de in de kapitaalstructuur aanwezige Russische certificaathouders. De bestuurders van de Fortenova-groep leggen een plan tot wijziging van de corporate governance voor om aan financiering te komen. Dit plan houdt in dat de aandelen in één van de tussenholdings worden verkocht aan een nieuw *special purpose vehicle* en de aandelen in dit *special purpose vehicle* worden gecertificeerd waarbij de certificaten worden uitgegeven aan niet-gesanctioneerde bestaande certificaathouders (die wensen deel te nemen). Op deze wijze maakt SBK geen deel meer uit van de Fortenova-groep. De waarde van het belang van SBK wordt in *escrow* gestort. Nadat een financier is gevonden, wordt de prijs voor het belang in de tussenholding vastgesteld op basis van een *fairness opinion* afgegeven door een onafhankelijke partij.

Eerste kort geding

In het eerste kort geding vordert SBK dat zij haar aan de certificaten verbonden vergader- en stemrechten kan uitoefenen om de wijziging in de governance tegen te gaan. De voorzieningenrechter verbiedt SBK gedurende een bepaalde periode de toegang tot de vergadering van certificaathouders en tot uitoefening van haar stemrechten. Het hof Amsterdam bevestigt het vonnis in eerste aanleg en oordeelt dat de EU-sanctiemaatregelen aan de uitoefening van vergader- en stemrechten in de weg staan (zie OR 2023-0033).

In cassatie ligt de vraag voor of de sancties in de weg staan aan het uitoefenen van vergader- en stemrechten door SBK. De Hoge Raad heeft prejudiciële vragen aan het Europese Hof van Justitie (HvJ EU) gesteld over de uitleg van de sanctiebepalingen (zie OR 2024-0145). Hierop heeft het HvJ EU nog geen uitspraak gedaan.

Certificaathoudersvergadering

Op enig moment wordt een certificaathoudersvergadering gehouden. Daarin wordt besloten tot wijziging van de corporate governance. SBK is niet tot de vergadering toegelaten en heeft geen stem uitgebracht. In een volgende certificaathoudersvergadering wordt de betreffende transactie en de koopprijs goedgekeurd.

Tweede kort geding (de onderhavige zaak)

SBK vordert in een tweede kort geding kort gezegd dat het gedaagde partijen wordt verboden de aandelen in de tussenholding te verkopen, dan wel dat zij de transactiedocumentatie voor de verkoop moeten aanpassen en dat SBK moet worden toegelaten om haar informatie-, vergader- en stemrechten uit te oefenen. De voorzieningenrechter wijst de vorderingen af.

Kort geding in hoger beroep

In spoed hoger beroep wijst het hof Amsterdam de vorderingen van SBK af.

Het hof oordeelt als volgt (ECLI:NL:GHAMS:2024:2454). Het hof vormt een eigen oordeel over de vraag hoe de betreffende bepaling in de sanctiewetgeving in relatie tot de besluitvorming over de verkoop van de tussenholding moet worden begrepen. Dit omdat de spoedeisendheid van deze zaak niet toelaat de antwoorden op de prejudiciële vragen af te wachten.

Volgens het hof leidt de bevrozing van de tegoeden van SBK als gesanctioneerde rechtspersoon er in ieder geval toe dat zij haar vergader- en stemrechten niet kan uitoefenen in geval van een voorgenomen besluit dat een wijziging van tegoeden mogelijk maakt als bedoeld in de sanctieregeling. Daarom is volgens het hof het stemrecht van SBK in ieder geval bevroren waar het gaat om de besluitvorming over de verkoop van de tussenholding. Ook als de vergader- en stemrechten van SBK niet volledig zouden zijn bevroren, dan nog kan SBK volgens het hof deze rechten in de gegeven omstandigheden niet uitoefenen met betrekking tot het voornemen tot verkoop van de tussenholding. Dit geldt temeer nu voorshands niet kan worden aangenomen dat het niet kunnen uitoefenen van het betreffende stemrecht leidt tot disproportionele schade voor SBK.

Ook als de ongewijzigde governance-bepalingen nog van kracht zouden zijn, zou de verkoop van de aandelen in de tussenholding uiteindelijk zijn goedgekeurd, omdat de vergader- en stemrechten van SBK met betrekking tot dit onderwerp bevroren zouden zijn. Fortenova dient volgens het hof bij de voorbereiding en uitvoering van het besluit wel rekening te houden met de belangen van SBK.

Verder oordeelt het hof dat de verkoop noodzakelijk is. Het niet doorgaan van de verkoop zou de onderneming van Fortenova in een onaanvaardbare onzekerheid storten waarbij haar continuïteit in gevaar komt. Ook wijst volgens het hof de wijze van totstandkoming van de koopovereenkomst en de prijsbepaling niet op verontachtzaming van de belangen van SBK. Daarom kan volgens het hof vooralsnog niet worden aangenomen dat de koopprijs voor de aandelen in de tussenholding onredelijk is of dat SBK onevenredig wordt benadeeld.

Overwegingen ten overvloede van het hof

Zelfs al zou SBK haar vergader- en stemrechten wel kunnen uitoefenen, dan nog is het hof van oordeel dat de vorderingen van SBK niet toewijsbaar zijn. Het hof overweegt daartoe als volgt. SBK heeft in deze procedure laten weten dat, in het geval zij haar stemrecht kon uitoefenen, zij gebruik had gemaakt van het vetorecht dat zij op grond van de corporate governance had. Vast is komen te staan dat de continuïteit van de onderneming van Fortenova zonder de geplande wijziging van de corporate governance en verkoop van de tussenholding in gevaar zou komen. Daarom geldt volgens het hof dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is als SBK gebruikmaakt van haar vetorecht. De belangen van Fortenova wegen in deze omstandigheden zwaarder dan die van SBK.

Cassatiemiddel

Procureur-generaal Drijber concludeert tot verwerping van het cassatieberoep. In deze samenvatting geef ik de overwegingen van Drijber ten aanzien van onderdeel 1 van het cassatiemiddel kort weer. Onderdeel 1 klaagt in de kern dat het hof de sanctiewetgeving over beperkende maatregelen tegen Russische entiteiten verkeerd heeft uitgelegd. Volgens Drijber bestaat de mogelijkheid dat de eerste kortgedingprocedure na ontvangst van de antwoorden op de prejudiciële vragen wordt voortgezet. Daarom acht Drijber het niet zinvol om de discussie over de uitleg van de sanctiemaatregelen in de onderhavige (tweede) procedure te voeren.

Drijber is van mening dat de onderhavige procedure desondanks niet hoeft te worden aangehouden. Dit is omdat onderdeel 1 van het cassatiemiddel bij gebrek aan belang niet tot cassatie kan leiden. Het hof heeft immers (in de vorm van een overweging ten overvloede) een tweede zelfdragende grond in het arrest opgenomen voor het afwijzen van de door SBK gevraagde voorzieningen. Deze tweede grond wordt in cassatie als zodanig niet bestreden.

Hoge Raad

De Hoge Raad volgt de conclusie van Drijber en verwerpt het beroep. De klachten van onderdeel 1 kunnen wegens gebrek aan belang niet tot cassatie leiden. De overige klachten van het middel kunnen op grond van artikel 81 lid 1 RO ook niet tot cassatie leiden.

A.M. Dumoulin-Siemens, december 2025

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-10-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:1564

Zaaknummer: 24/03321

Rechters: T.H. den Tanja-van Broek, K. Teuben, G. de Groot, C.E. du Perron en A.E.B. ter Heide

Advocaten: E.J.H. Zandbergen, J. van Weerden, L.V. van Gardingen en T. van Tatenhoven

Wetsartikelen: 2:8 BW